

F.t.l. vedr. luftfart

Lovforslag nr. L 49. Fremsat den 30. november 1979 af ministeren for offentlige arbejder

Forslag

til

Lov om ændring af lov om luftfart

§ 1

I lov om luftfart, jfr. lovbekendtgørelse nr. 381 af 10. juni 1969, som bl. a. ændret ved lov nr. 255 af 22. maj 1974 og senest ved lov nr. 645 af 13. december 1978, foretages følgende ændringer:

1. § 50, stk. 7, ophæves og i stedet indsættes:

»Stk. 7. Politiet kan med henblik på at konstatere en eventuel overtrædelse af stk. 1 til enhver tid forlange, at en person, der er omfattet af stk. 1, foretager udåndingsprøve.

Stk. 8. Politiet kan fremstille en person til udtagelse af blod- og urinprøve, hvis der er grund til at antage, at han har overtrådt bestemmelserne i stk. 1 eller 2, eller han nægter, eller ikke er i stand til at medvirke til en udåndingsprøve. Når særlige omstændigheder taler derfor, kan politiet tillige fremstille den pågældende til undersøgelse af en læge.

Stk. 9. Ministeren for offentlige arbejder fastsætter efter forhandling med justitsministeriet bestemmelser om de i stk. 7 og 8 nævnte prøver og undersøgelser.«

2. § 71, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Der kan endvidere opkræves afgifter til dækning af udgifterne ved anlæg og drift af andre hjælpemidler i luftfartens tjeneste efter regler fastsat af ministeren for offentlige arbejder. Afgift kan opkræves i forbindelse med overflyvning af dansk territorium, det åbne hav og fremmed stats territorium, når der er truffet aftale herom med vedkommende fremmede stat. Afgiften påhviler ejeren og brugeren af såvel danske

som udenlandske luftfartøjer ved flyvning i det område, hvor hjælpemidler kan benyttes. Ejeren og brugeren hæfter solidarisk for afgiftens betaling.«

3. § 150 affattes således:

»§ 150. Ret til at gøre tjeneste på et luftfartøj skal frakendes, når

1. tjenesten er udøvet med tilsidesættelse af væsentlige hensyn til flyvesikkerheden,
2. frakendelsen findes begrundet i beskaffenheden af den begåede forseelse, og hvad der i øvrigt foreligger oplyst om tiltaltes forhold som tjenstgørende på et luftfartøj, eller
3. den pågældende har gjort eller forsøgt at gøre tjeneste på et luftfartøj efter at have nydt spiritus, som angivet i § 50, stk. 1.

Stk. 2. Frakendelsen efter stk. 1, nr. 1 og 2, sker betinget, medmindre den pågældende

1. forsætlig har voldt skade på andres person eller ting, forsætlig har fremkaldt nærliggende fare herfor eller i øvrigt har udøvet tjenesten på særlig hensynsløs måde,
2. ved forskellige lejligheder har gjort sig skyldig i forhold, der hver for sig er omfattet af stk. 1, nr. 1,
3. tidligere er frakendt ret til at gøre tjeneste på et luftfartøj betinget, og det nye forhold er begået i prøvetiden, eller
4. tidligere er frakendt ret til at gøre tjeneste på et luftfartøj ubetinget, og det nye forhold er begået inden 5 år fra udløbet af frakendelsestiden.

Stk. 3. Under særlig formildende omstændigheder kan der ske betinget frakendelse i tilfælde, hvor frakendelse efter stk. 2 ellers skulle ske ubetinget.

Stk. 4. Er en person, der enten har dansk indfødsret, er bosat i den danske stat eller er ansat i et dansk luftfartsforetagende, i fremmed stat straffet for et forhold, der bedømt efter denne lov ville have medført frakendelse af ret til at gøre tjeneste på et luftfartøj i medfør af denne paragraf, kan sådan frakendelse ske under en offentlig, efter rigsadvokatens påbud anlagt sag.

Stk. 5. Skønner luftfartsvæsenet, at betingelserne for ubetinget frakendelse af ret til at gøre tjeneste på et luftfartøj foreligger, kan det midlertidigt inddrage retten. Luftfartsvæsenet skal i forbindelse med afgørelsen vejlede den pågældende om prøvelsesadgangen, jfr. stk. 6.

Stk. 6. Den, hvis ret til at gøre tjeneste på et luftfartøj er midlertidigt inddraget, kan forlange inddragelsen prøvet af domstolene. Domstolene træffer ved kendelse afgørelse om inddragelsen.

Stk. 7. Det tidsrum, hvori retten har været inddraget, fradrages i frakendelsestiden.

Stk. 8. Bliver en person, der har ret til at gøre tjeneste på et luftfartøj, i medfør af færdselsloven frakendt retten til at føre motordrevet køretøj ubetinget, kan luftfartsvæsenet for det tidsrum, for hvilket frakendelse er sket, fratage den pågældende ret til at gøre tjeneste på et luftfartøj, såfremt det strafbare forhold, for hvilket vedkommende er dømt, begrunder en nærliggende fare for misbrug af denne ret. Den pågældende kan begære fratagelsen indbragt for domstolene. Luftfartsvæsenet skal i forbindelse med afgørelsen vejlede den pågældende herom.

Stk. 9. Bestemmelserne i stk. 1-8 finder tilsvarende anvendelse på den, der gør tjeneste i stilling som i § 74 omhandlet.«

4. Efter § 150 indsættes i kap. 13:

»§ 150 a. Betinget frakendelse sker på vilkår, at den pågældende i en prøvetid på 3 år fra endelig dom ikke gør tjeneste på et luftfartøj under sådanne omstændigheder, at ret dertil skal frakendes ham. Under særlige omstændigheder kan der fastsættes en prøvetid på indtil 5 år for den betingede frakendelse.

Stk. 2. Ved betinget frakendelse udsættes fastsættelsen af frakendelsestiden. Begår den dømte i prøvetiden et nyt forhold, der medfører frakendelse af ret til at gøre sådan tje-

neste, fastsætter domstolene en fælles frakendelse for dette forhold og den tidligere pådømte lovovertrædelse.

Stk. 3. Ubetinget frakendelse sker for et bestemt tidsrum af ikke under 6 måneder eller for bestandig.

Stk. 4. Uanset frakendelse for bestemt tid kan den pågældende påbegynde uddannelse med henblik på generhvervelse af ret til at gøre tjeneste på et luftfartøj efter de for generhvervelse almindeligt gældende regler, dog tidligst 3 måneder før frakendelsestidens udløb.

§ 150 b. Anke af en dom, hvorved der er sket ubetinget frakendelse, efter at ret til at gøre tjeneste på et luftfartøj har været inddraget i medfør af § 150, stk. 5, har ikke opsættende virkning for dommens bestemmelse om frakendelse, medmindre andet bestemmes af underretten ved kendelse. I andre tilfælde kan underretten på begæring af anklagemyndigheden ved kendelse bestemme, at anke ikke skal have opsættende virkning.

Stk. 2. Afsiges der i en sag, hvor certifikatet er inddraget efter § 150, stk. 5, frifindende dom med hensyn til spørgsmålet om frakendelse, eller sker frakendelsen betinget, skal retten generhverves efter de herfor gældende regler, selv om dommen ankes.

Stk. 3. Når ret til at gøre tjeneste på et luftfartøj er inddraget eller frakendt i medfør af denne lov, skal den pågældendes certifikat indleveres til luftfartsvæsenet.

Stk. 4. Er ret til at gøre tjeneste på et luftfartøj i medfør af denne lov eller nogen tidligere lov frakendt nogen for længere tid end 3 år, kan spørgsmålet om generhvervelse af retten inden frakendelsestidens udløb indbringes for domstolene. Indbringelsen sker efter reglerne i straffelovens § 78, stk. 3, og kan tidligst finde sted, når der er forløbet 3 år af frakendelsestiden. Retten kan kun gengives, når ganske særlige omstændigheder foreligger. Har ret til at gøre tjeneste på et luftfartøj tidligere været frakendt vedkommende ubetinget, kan gengivelse af retten inden frakendelsestidens udløb kun ske rent undtagelsesvis og tidligst, når der er forløbet 6 år af frakendelsestiden.

§ 150 c. Frifindes en person, hvis certifikat har været frakendt eller inddraget i anledning af sagen, eller føres en sag, hvorun-

der certifikatet har været inddraget, ikke igennem til dom, kan domstolene tilkende den pågældende erstatning for tab, som er en følge af frakendelsen eller inddragelsen.

Stk. 2. Frakendes en person certifikat betinget, og har certifikatet været frakendt eller inddraget under sagen, kan domstolene undtagelsesvis tilkende den pågældende erstatning for tab, som er en følge af frakendelsen eller inddragelsen.

Stk. 3. Reglerne i kapitel 93 a i lov om rettens pleje finder anvendelse på krav om erstatning for frakendelse eller inddragelse af

retten til at gøre tjeneste på et luftfartøj i anledning af straffeforfølgning.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 1980.

§ 3

Spørgsmål om frakendelse af retten til at gøre tjeneste på et luftfartøj i anledning af forhold, som er begået, men ikke endeligt påkendt den 1. juli 1980, afgøres alene efter reglerne i denne lov.

Bemærkninger til lovforslaget

I lovforslaget er af praktiske grunde samlet tre ændringsforslag. 1. vedrører den gældende lovs kap. 5, § 50, stk. 7, om udtagelse af prøver til bestemmelse af alkoholkoncentrationen, 2. vedrører kap. 6, § 71, stk. 2, om et luftfartøjs ejers og brugers hæftelse for betaling af landings- og overflyvningsafgifter m.v., og 3. vedrører kap. 13, § 150, om frakendelse og fratagelse af luftfarts-certifikater. Om de enkelte forslag henvises til bemærkningerne nedenfor.

Lovforslaget medfører ikke statsfinancielle eller statsadministrative konsekvenser.

Til § 1, nr. 1

De foreslåede bestemmelser, der principielt svarer til bestemmelserne i færdselslovens § 55, som indførtes med lov nr. 287 af 10. juni 1976, giver politiet mulighed for at kontrollere overholdelsen af promillegrænsen i stk. 1. Under den gældende retstilstand kan sådan kontrol kun finde sted, når ydre omstændigheder klart taler for en spiritusprøve, hvilket som oftest ikke er tilfældet i forbindelse med lave promiller.

Den foreslåede kontrolmulighed forekommer ønskelig af præventive grunde, selv om det konstaterede antal overtrædelser af § 50 ikke er foruroligende.

Formentlig vil der ikke være behov for at anvende udåndingsprøver i samme systematiske form, som kendes fra færdselsområdet.

Nærmere bestemmelser om prøverne og undersøgelserne tænkes optaget blandt de bestemmelser, som ministeren – i lighed med, hvad der er sket i henhold til færdselsloven (jfr. bekendtgørelse nr. 349 af 24. juni 1976) – skal fastsættes i medfør af det foreslåede stk. 9.

Til § 1, nr. 2

Efter den gældende bestemmelse hæfter ejeren eller brugeren for betaling af de af bestemmelsen omfattede afgifter.

Den praktiske administration af afgiftsopkrævningen har imidlertid vist, at der er behov for at

ændre bestemmelsen således, at ejeren og brugeren af et luftfartøj fremtidig hæfter solidarisk for afgiftens betaling, idet det undertiden har vist sig vanskeligt at inddrive skyldige afgifter hos brugere af fartøjer, der ikke tillige er ejere af disse.

I sådanne tilfælde bør der være mulighed for at lade ejeren af luftfartøjet hæfte for afgiftens betaling, dels fordi et luftfartøjs ejer normalt let vil kunne identificeres ved hjælp af nationalitetsregistrene for luftfartøjer, dels fordi ejerens hæftelse giver grundlag for eventuel udpantning i vedkommende luftfartøj, jfr. stk. 3.

Ejeren af luftfartøjet bringes ikke herved i nogen urimelig situation, idet han efter betaling af afgift vil kunne gøre regres over for vedkommende bruger.

Omvendt vil det ofte være naturligt og praktisk at påbegynde afgiftsopkrævningen hos brugeren af det luftfartøj eksempelvis i tilfælde, hvor brugeren er et større luftfartsselskab, som på grund af mangel på eget materiel anvender lejet materiel.

Den foreslåede ændring af bestemmelsen fastslår derfor, at ejeren og brugeren af et luftfartøj fremtidig hæfter solidarisk for betaling af de af bestemmelsen omfattede udgifter.

Til § 1, nr. 3-4

Bestemmelserne i § 150, der indførtes med lov nr. 252 af 10. juni 1960 om luftfart, bygger på reglerne om frakendelse af førerret i den da gældende færdselslov (lov nr. 153 af 24. maj 1955), og der henvises i § 150, stk. 8, til § 70 i 1955-færdselsloven.

Da færdselslovens bestemmelser om frakendelse af førerret er blevet ændret ved lov nr. 287 af 10. juni 1976, nødvendiggør allerede paragrafhenvisningen en ændring af § 150. Hertil kommer, at færdselsloven fra 1976 indeholder en mere nuanceret angivelse af de tilfælde, i hvilke der skal ske frakendelse. Endelig er der indført adgang til at idømme betinget frakendelse.

Luftfartsmyndighederne har i tidens løb følt et behov for et mere differentieret frakendelsessystem

inden for luftfartscertifikatområdet, herunder muligheden for betinget frakendelse. Desuden har de erfaret, at domstolene på grund af § 150's slægtskab med færdselslovens frakendelsesregler har været tilbøjelige til på visse felter at følge praksis fra færdselslovens område, uanset at forholdene i øvrigt er fundamentalt forskellige, jfr. bemærkningerne nedenfor til § 150, stk. 1, nr. 1.

Det foreliggende lovforslag følger derfor systematikken og indholdet i færdselslovens frakendelsesregler med de fravigelser, luftfartens særlige forhold nødvendiggør. I denne forbindelse bemærkes det, at medens »førerret« i færdselsloven er noget relativt entydigt, dækker »ret til at gøre tjeneste på et luftfartøj« over forskelligartede funktioner med forskelligt sikkerhedsmæssigt indhold, for hvilke der udfærdiges særskilte certifikater. Det kan derfor tænkes, at certifikat til at udføre én form for tjeneste, f. eks. som pilot, frakendes eller fratages, medens certifikat til at udføre en anden form for tjeneste, f. eks. som kabinebesætningsmedlem (stewardesse og purser) ikke berøres.

Til § 150, stk. 1, nr. 1

Den foreslåede bestemmelse adskiller sig fra den tilsvarende bestemmelse i færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 1. Begrundelsen herfor er, at luftfartens særlige forhold gør en sammenligning med forholdene på landjorden uhensigtsmæssig netop på dette punkt. Dette skyldes, at luftfartens sikkerhed i højere grad, end tilfældet er for færdslen på landjorden, beror på et samspil mellem en række personer, (piloter, flyveledere m.v.), der hver for sig fungerer inden for afstukne regler. Til sidesætter en af disse personer en regel, der er væsentlig for flyvesikkerheden, vil det ofte bero på øvrige elementer i trafiksystemet, om til sidesættelsen faktisk resulterer i en faresituation.

Den omstændighed, at det på luftfartsområdet oftere vil bero på et tilfælde, om der er tale om en faresituation, gør det urimeligt, at strafværdigheden og muligheden for certifikatfrakendelse skal afhænge af, om der er fremkaldt fare for skade på person eller ting. Hertil kommer i øvrigt, at situationens udvikling som regel vil foregå så hurtigt og under sådanne omstændigheder, at det ikke under eller efter til sidesættelsen af reglen vil være muligt at konstatere, om der har været fare for en ulykke.

Luftfartsmyndighederne har i deres sagsbehandling haft vanskelighed med over for anklagemyndighed og domstole, at trænge igennem med, at der ikke kan drages paralleller mellem færdselsloven og luftfartsloven på dette punkt. Dette skyl-

des formentlig i væsentlig grad, at luftfartslovens § 150, stk. 1, i princippet er formuleret som § 70, stk. 1, i færdselsloven fra 1955, hvorfor dompraksis i færdselsager har øvet indflydelse på praksis i luftfartsager. § 126, stk. 1, nr. 1, i færdselsloven, der afløser nævnte § 70, stk. 1, har ikke tilsigtet en ændring af den praksis, der har udviklet sig på grundlag af § 70, stk. 1, hvorfor der efter luftfartsmyndighedernes opfattelse er risiko for, at en fortsat parallelitet mellem færdselslovens og luftfartslovens udformning på dette punkt fremdeles kan være til hinder for en hensigtsmæssig praksis på luftfartsområdet.

Det er derfor fundet nødvendigt, at § 150, stk. 1, nr. 1, formuleres således at den klart adskiller sig fra færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 1. I stedet for kriteriet i færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 1, »under til sidesættelse af væsentlige hensyn til færdselssikkerheden har voldt skade på person eller ting eller fremkaldt fare herfor« er som kriterium for frakendelse af retten til at gøre tjeneste på luftfartøj efter denne bestemmelse valgt »til sidesættelse af væsentlige hensyn til flyvesikkerheden.«

Til § 150, stk. 1, nr. 2

Bestemmelsen svarer til færdselslovens § 126, stk. 1, nr. 3.

Til § 150, stk. 1, nr. 3

Bestemmelsen svarer til færdselslovens § 125, stk. 1, jfr. § 54, stk. 1, med den modifikation, der følger af luftfartslovens § 50, stk. 1, hvis særlige promillegrænse det ikke findes motiveret at ændre.

Til § 150, stk. 2 og 3

Bestemmelsen svarer til færdselslovens § 126, stk. 2 og 3.

Til § 150, stk. 4

Bestemmelsen svarer til den gældende § 150, stk. 9, idet den dog er udvidet til at omfatte personer, der er ansat i dansk luftfartsforetagende uden samtidig at have indfødsret eller bopæl her i landet. Udvidelsen er begrundet i, at udlændinge ansat i et dansk luftfartsforetagende kan have dansk certifikat, selv om de er bosat i udlandet.

Til § 150, stk. 5-7

Bestemmelserne svarer til færdselslovens § 130.

Til § 150, stk. 8

Bestemmelsen svarer principielt til den gældende § 150, stk. 8, idet der dog er foreslået nogle ændringer, som omtales nedenfor.

Bestemmelsen i § 150, stk. 8, omfatter ikke blot luftfartøjsførere, men alle, der gør tjeneste ombord på luftfartøj i funktioner, der i højere eller mindre grad har betydning for flyvningens sikkerhed, således f. eks. også kabinebesætningsmedlemmer. I kraft af henvisningen i den gældende § 150, stk. 10, til § 74 finder den tillige anvendelse på f. eks. flyveledere og flymekanikere.

Kriteriet for administrativ fratagelse i henhold til § 150, stk. 8, nemlig at det forhold, der har medført frakendelse af retten til at føre motorkøretøj, skal begrunde en nærliggende fare for misbrug af retten til at gøre tjeneste på et luftfartøj, har stillet luftfartsmyndighederne overfor en vanskelig opgave. Det administrative skøn har været udøvet ud fra følgende retningslinjer: Såfremt der er tale om meget grove omstændigheder ved en førstegangs frakendelse af førerretten, vil retten til at gøre tjeneste på luftfartøj blive frataget, men normalt skal der være tale om mindst 2 førerretfrakendelser. Disse skal desuden ske så hurtigt efter hinanden, at betingelserne for gentagelsesvirkning er opfyldt, jfr. straffelovens § 81, stk. 3.

I alle de tilfælde, hvor § 150, stk. 8, har anvendt, er de pågældende udtrykkeligt gjort bekendt med bestemmelsen i 2. punktum, hvorefter spørgsmålet om berettigelsen af fratagelsen kan indbringes for domstolene. Sådant indbringelse har hidtil ikke fundet sted.

Bestemmelsen administreres på grundlag af en aftale med rigsregistraturen om udlevering af oplysninger vedrørende samtlige luftfartscertifikatindehavere om blandt andet frakendelse i henhold til færdselsloven. Oplysninger indhentes, før certifikat udstedes, og ajourføres løbende.

Spørgsmålet om, hvorvidt det er rimeligt at bevare bestemmelsen, har givet anledning til overvejelser. Bestemmelsen svarer efter sit indhold til § 78, stk. 2, i straffeloven, men opstiller en formodning for, at netop frakendelse af kørekortet kan indicere, at der er en nærliggende fare for misbrug af retten til at gøre tjeneste på luftfartøj. Antallet af kendte spiritusflyvningssager antagelig, at grundlaget for formodningen er usikkert. De indberetninger fra rigsregistraturen om førerretsfrakendelser, som luftfartsdirektoratet rutinemæssigt modtager, giver ikke noget grundlag for at antage, at luftfartscertifikatindehaveres optræden i motorkøretøjer adskiller sig fra den øvrige del af befolk-

ningens. Alligevel er det luftfartsmyndighedernes opfattelse, at en vis grovhedsgrad udtrykt ved frakendelse af førerret vil indebære dokumentation for en nærliggende risiko for misbrug. Det vil også blive opfattet som stødende, hvis den pågældende kunne bevare retten til at gøre tjeneste på luftfartøj. Reglen er derfor foreslået opretholdt. I denne forbindelse erindres der om bemærkningerne til § 1, nr. 3-4, hvorefter »ret til at gøre tjeneste på et luftfartøj« dækker over forskelligartede funktioner. Der vil derfor på baggrund af en given færdselsforseelse i f. eks. en andengangs promillekørsel, som har medført 2 års ubetinget frakendelse af førerbevis, kunne ske fratagelse af et pilotcertifikat, medens et certifikat, der giver ret til at gøre tjeneste i en stilling af mindre betydning for flyvesikkerheden, f. eks. certifikat som kabinebesætningsmedlem, kan bevares.

Til de foreslåede ændringer i forhold til § 150, stk. 8, bemærkes følgende: Ordet »ubetinget« er indføjet for at præcisere, at bestemmelsen ikke kan finde anvendelse i forbindelse med betinget frakendelse af førerbevis.

Kompetencen til at fratage certifikat er i overensstemmelse med generelle overvejelser om kompetencefordelingen mellem ministeriet for offentlige arbejder og luftfartsvæsenet foreslået overført til luftfartsvæsenet. Herved opnås, at der i en given situation kan reageres hurtigere. Afgørelsen vil kunne påklages til ministeriet.

Til § 150 a, stk. 1 og 2

Bestemmelsen svarer til færdselslovens § 128 og 129.

Til § 150 a, stk. 3

Bestemmelsen svarer stort set til færdselslovens § 127.

Til § 150 a, stk. 4

Bestemmelsen svarer i princippet til færdselslovens § 64, stk. 4. Da der af flyvesikkerhedsmæssige grunde for de enkelte certifikattyper er fastsat detaljerede regler med hensyn til vilkår for et certifikats genudstedelse afhængigt af den tid, den pågældende har været uden certifikat, indeholder forslaget imidlertid en henvisning til, at generhvervelse skal ske efter de almindelige regler om genudstedelse af certifikat.

Til § 150 b, stk. 1

Bestemmelsen svarer til færdselslovens § 131, stk. 1.

Til § 150 b, stk. 2

Bestemmelsen svarer til færdselslovens § 131, stk. 2.

Til § 150 b, stk. 3 og 4

Bestemmelsen svarer til gældende lovs § 150, stk. 4, og stk. 7, 1. pkt.

Til § 150 c

Bestemmelsen svarer til færdselslovens § 133.

Til § 3

Bestemmelsen svarer til færdselslovens § 137, stk. 1. Da de foreslåede ændringer af § 150 alene medfører lempelser i forhold til de gældende bestemmelser om frakendelse, er der ikke fundet behov for andre overgangsregler end dem, der i øvrigt følger af borgerlig straffelovs § 3 og 4.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

§ 1

1. § 50, stk. 7, ophæves og i stedet indsættes:

»Stk. 7. Politiet kan med henblik på at konstatere en eventuel overtrædelse af stk. 1 til enhver tid forlange, at en person, der er omfattet af stk. 1, foretager udåndingsprøve.

Stk. 8. Politiet kan fremstille en person til udtagelse af blod- og urinprøve, hvis der er grund til at antage, at han har overtrådt bestemmelserne i stk. 1 eller 2, eller han nægter, eller ikke er i stand til at medvirke til en udåndingsprøve. Når særlige omstændigheder taler derfor, kan politiet tillige fremstille den pågældende til undersøgelse af en læge.

Stk. 9. Ministeren for offentlige arbejder fastsætter efter forhandling med justitsministeriet bestemmelser om de i stk. 7 og 8 nævnte prøver og undersøgelser.«

§ 50, stk. 7. Er der grund til at antage, at en person har overtrådt bestemmelserne i stk. 1 eller 2, kan politiet eller luftfartsvæsenet ved politiets hjælp lade ham fremstille for en læge til undersøgelse, herunder til udtagelse af blod- og urinprøver til bestemmelse af alkoholkoncentrationen.

2. § 71, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Der kan endvidere opkræves afgifter til dækning af udgifterne ved anlæg og drift af andre hjælpemidler i luftfartens tjeneste efter regler fastsat af ministeren for offentlige arbejder. Afgift kan opkræves i forbindelse med overflyvning af dansk territorium, det åbne hav og fremmed stats territorium, når der er truffet aftale herom med vedkommende fremmede stat. Afgiften påhviler ejeren og brugeren af såvel danske som udenlandske luftfartøjer ved flyvning i

det område, hvor hjælpemidler kan benyttes. Ejeren og brugeren hæfter solidarisk for afgiftens betaling.«

§ 71, stk. 2. Der kan endvidere opkræves afgifter til dækning af udgifterne ved anlæg og drift af andre hjælpemidler i luftfartens tjeneste efter regler fastsat af ministeren for offentlige arbejder. Afgiften påhviler ejeren eller brugeren af såvel danske som udenlandske luftfartøjer ved flyvning i det område, hvor hjælpemidler benyttes. Afgift kan opkræves i forbindelse med overflyvning af dansk territorium, det åbne hav og fremmed stats territorium, når der er truffet aftale herom med vedkommende fremmede stat.

3. § 150 affattes således:

»§ 150. Ret til at gøre tjeneste på et luftfartøj skal frakendes, når

1. tjenesten er udøvet med tilsidesættelse af væsentlige hensyn til flyvesikkerheden,
  2. frakendelsen findes begrundet i beskaffenheden af den begæede forseelse, og hvad der i øvrigt foreligger oplyst om tiltaltes forhold som tjenstgørende på et luftfartøj, eller
  3. den pågældende har gjort eller forsøgt at gøre tjeneste på et luftfartøj efter at have nydt spiritus, som angivet i § 50, stk. 1.
- Stk. 2. Frakendelsen efter stk. 1, nr. 1 og 2, sker betinget, medmindre den pågældende

1. forsætlig har voldt skade på andres person eller ting, forsætlig har fremkaldt nærliggende fare herfor eller i øvrigt har udøvet tjenesten på særlig hensynsløs måde,
2. ved forskellige lejligheder har gjort sig skyldig i forhold, der hver for sig er omfattet af stk. 1, nr. 1,

3. tidligere er frakendt ret til at gøre tjeneste på et luftfartøj betinget, og det nye forhold er begået i prøvetiden, eller
4. tidligere er frakendt ret til at gøre tjeneste på et luftfartøj ubetinget, og det nye forhold er begået inden 5 år fra udløbet af frakendelsestiden.

Stk. 3. Under særlig formildende omstændigheder kan der ske betinget frakendelse i tilfælde, hvor frakendelse efter stk. 2 ellers skulle ske ubetinget.

§ 150. Frakendelse af retten til at gøre tjeneste på et luftfartøj skal finde sted, når tjenesten er udøvet på groft uforsvarlig måde, eller det i øvrigt efter beskaffenheden af den under tjenesten begåede forseelse og under hensyn til, hvad der foreligger oplyst om tiltaltes forhold som tjenstgørende på luftfartøj, findes betænkeligt af hensyn til sikkerheden, at han gør tjeneste på et luftfartøj.

Stk. 2. Har nogen, der har nydt spiritus i et sådant omfang som angivet i § 50, stk. 1, gjort eller forsøgt at gøre tjeneste på et luftfartøj, skal retten til at gøre sådan tjeneste ligeledes frakendes ham.

Stk. 4. Er en person, der enten har dansk indfødsret, er bosat i den danske stat eller er ansat i et dansk luftfartsforetagende, i fremmed stat straffet for et forhold, der bedømt efter denne lov ville have medført frakendelse af ret til at gøre tjeneste på et luftfartøj i medfør af denne paragraf, kan sådan frakendelse ske under en offentlig, efter rigsadvokatens påbud anlagt sag.

Stk. 9. Er en person, der har dansk indfødsret eller er bosat i den danske stat, i fremmed stat straffet for et forhold, der bedømt efter nærværende lov ville have medført frakendelse af retten til at gøre tjeneste på et luftfartøj i medfør af nærværende paragraf, kan sådan frakendelse ske under en offentlig, i dette øjemed anlagt sag. Bestemmelserne i nærværende paragraf finder da i øvrigt tilsvarende anvendelse.

Stk. 5. Skønner luftfartsvæsenet, at betingelserne for ubetinget frakendelse af ret til at gøre tjeneste på et luftfartøj foreligger, kan det midlertidigt inddrage retten. Luftfartsvæsenet skal i forbindelse med afgørelsen vejlede den pågældende om prøvelsesadgangen, jfr. stk. 6.

Stk. 6. Den, hvis ret til at gøre tjeneste på et luftfartøj er midlertidigt inddraget, kan forlange inddragelsen prøvet af domstolene. Domstolene træffer ved kendelse afgørelse om inddragelsen.

Stk. 7. Det tidsrum, hvori retten har været inddraget, fradrages i frakendelsestiden.

Stk. 6. Skønner luftfartsvæsenet, at betingelserne for at frakende en person retten til at gøre tjeneste på et luftfartøj foreligger, kan det midlertidigt inddrage retten, dog at vedkommende dommer, inden spørgsmålet endeligt afgøres ved dommen, atter kan ophæve den af luftfartsvæsenet truffe bestemmelse. Afsiges der frifindende dom i første instans og dommen påankes af anklagemyndigheden, kan denne, hvor forholdene særlig taler for at opretholde fratagelsen af retten til at gøre tjeneste under anken, indbringe spørgsmålet herom for landsretten, der træffer afgørelse ved kendelse.

Stk. 8. Bliver en person, der har ret til at gøre tjeneste på et luftfartøj, i medfør af færdselsloven frakendt retten til at føre motordrevet køretøj ubetinget, kan luftfartsvæsenet for det tidsrum, for hvilket frakendelse er sket, fratage den pågældende ret til at gøre tjeneste på et luftfartøj, såfremt det strafbare forhold, for hvilket vedkommende er dømt, begrunder en nærliggende fare for misbrug af denne ret. Den pågældende kan begære fratagelsen indbragt for domstolene. Luftfartsvæsenet skal i forbindelse med afgørelsen vejlede den pågældende herom.

Stk. 8. Bliver en person i medfør af § 70 i færdselsloven frakendt retten til at føre motordrevet køretøj, kan ministeren for offentlige arbejder for det tidsrum, for hvilket frakendelse er sket, fratage den pågældende retten til at gøre tjeneste på et luftfartøj, såfremt det strafbare forhold, for hvilket han er dømt, begrunder en nærliggende fare for misbrug af retten. Den pågældende kan begære spørgsmålet om berettigelsen af fratagelsen indbragt for domstolene.

Stk. 9. Bestemmelserne i stk. 1–8 finder tilsvarende anvendelse på den, der gør tjeneste i stilling som i § 74 omhandlet.

Stk. 10. Bestemmelserne i stk. 1–9 finder tilsvarende anvendelse på den, der gør tjeneste i stilling som i § 74 omhandlet.

4. Efter § 150 indsættes i kap. 13:

»§ 150 a. Betinget frakendelse sker på vilkår, at den pågældende i en prøvetid på 3 år fra endelig dom ikke gør tjeneste på et luftfartøj under sådanne omstændigheder, at ret dertil skal frakendes ham. Under særlige omstændigheder kan der fastsættes en prøvetid på indtil 5 år for den betingede frakendelse.

Stk. 2. Ved betinget frakendelse udsættes fastsættelsen af frakendelsestiden. Begår den dømte i prøvetiden et nyt forhold, der medfører frakendelse af ret til at gøre sådan tjeneste, fastsætter domstolene en fælles frakendelse for dette forhold og den tidligere pådømte lovovertrædelse.

Stk. 3. Ubetinget frakendelse sker for et bestemt tidsrum af ikke under 6 måneder eller for bestandig.

Stk. 3. Frakendelsen sker for et bestemt tidsrum, ikke under 6 måneder, eller for bestandig. Sker den i medfør af stk. 2, skal den normalt være ikke under 1 år. Har retten midlertidigt været inddraget i medfør af bestemmelsen i stk. 6, bliver det i dommen at bestemme, at en dertil svarende del af frakendelsestiden skal anses for forløbet.

Stk. 4. Uanset frakendelse for bestemt tid kan den pågældende påbegynde uddannelse med henblik på generhvervelse af ret til at gøre tjeneste på et luftfartøj efter de for generhvervelse almindeligt gældende regler, dog tidligst 3 måneder før frakendelsestidens udløb.

§ 150 b. Anke af en dom, hvorved der er sket ubetinget frakendelse, efter at ret til at gøre tjeneste på et luftfartøj har været inddraget i medfør af § 150, stk. 5, har ikke opsættende virkning for dommens bestemmelse om frakendelse, medmindre andet bestemmes af underretten ved kendelse. I andre tilfælde kan underretten på begæring af anklagemyndigheden ved kendelse bestemme, at anke ikke skal have opsættende virkning.

Stk. 5. Sager, i hvilke der af anklagemyndigheden nedlægges påstand om frakendelse af retten til at gøre tjeneste på et luftfartøj, kan alene afgøres ved dom. Dennes virkning standses ikke ved anke eller kære.

Stk. 2. Afsiges der i en sag, hvor certifikatet er inddraget efter § 150, stk. 5, frifindende dom med hensyn til spørgsmålet om frakendelse, eller sker frakendelsen betinget, skal retten generhverves efter de herfor gældende regler, selv om dommen ankes.

Stk. 3. Når ret til at gøre tjeneste på et luftfartøj er inddraget eller frakendt i medfør af denne lov, skal den pågældendes certifikat indleveres til luftfartsvæsenet.

Stk. 7. Når retten til at gøre tjeneste på et luftfartøj er inddraget eller frakendt efter bestemmelserne i denne paragraf, skal den pågældendes certifikat indleveres til luftfartsvæsenet. Om enhver sådan inddragelse eller frakendelse skal der snarest indrykkes bekendtgørelse i de af luftfartsvæsenet udsendte meddelelser.

Stk. 4. Er ret til at gøre tjeneste på et luftfartøj i medfør af denne lov eller nogen tidligere lov frakendt nogen for længere tid end 3 år, kan spørgsmålet om generhvervelse af retten inden frakendelsestidens udløb indbringes for domstolene. Indbringelsen sker efter reglerne i straffelovens § 78, stk. 3, og kan tidligst finde sted, når der er forløbet 3 år af frakendelsestiden. Retten kan kun gives, når ganske særlige omstændigheder foreligger. Har ret til at gøre tjeneste på et luftfartøj tidligere været frakendt vedkommende ubetinget, kan gengivelse af retten inden frakendelsestidens udløb kun ske rent undtagelsesvis og tidligst, når der er forløbet 6 år af frakendelsestiden.

Stk. 4. Er retten til at gøre tjeneste på et luftfartøj i henhold til denne eller nogen tidligere lov frakendt nogen for længere tid end 3 år, kan spørgsmålet om generhvervelse af retten inden frakendelsestidens udløb indbringes for den ret, der i sidste instans har truffet bestemmelse om rettens frakendelse. Indbringelsen, der sker efter de i borgerlig straffelovs § 78, stk. 3, indeholdte regler, kan tidligst finde sted, når der er forløbet 3 år af frakendelsestiden, og retten kan kun gives, når ganske særlige omstændigheder foreligger. Har retten til at gøre tjeneste på et luftfartøj tidligere været frakendt vedkommende, kan gengivelse af retten inden frakendelsestidens udløb kun ske rent undtagelsesvis og tidligst, når der er forløbet 6 år af frakendelsestiden.

§ 150 c. Frifindes en person, hvis certifikat har været frataget eller inddraget i anledning af sagen, eller føres en sag, hvorunder certifikatet har været inddraget, ikke igennem til dom, kan domstolene tilkende den pågældende erstatning for tab, som er en følge af fratagelsen eller inddragelsen.

Stk. 2. Frakendes en person certifikat betinget, og har certifikatet været frataget eller inddraget under sagen, kan domstolene undtagelsesvis tilkende den pågældende erstatning for tab, som er en følge af fratagelsen eller inddragelsen.

Stk. 3. Reglerne i kapitel 93 a i lov om rettens pleje finder anvendelse på krav om

erstatning for fratagelse eller inddragelse af retten til at gøre tjeneste på et luftfartøj i anledning af straffeforfølgning.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juli 1980.

§ 3

Spørgsmål om fratagelse af retten til at gøre tjeneste på et luftfartøj i anledning af forhold, som er begået, men ikke endeligt påkendt den 1. juli 1980, afgøres alene efter reglerne i denne lov.